

TWORZENIE LOKALNYCH PARTNERSTW DS. WODY

Olsztyn - 20.03.2023 r.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja opracowana przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

LPW jako ścieżka budowania racjonalnej gospodarki zasobami wody na obszarach wiejskich w woj. warmińsko-mazurskim

prof. UWM dr hab. Zbigniew Brodziński

Katedra Konkurencyjności Gospodarki UWM w Olsztynie

Materiał opracowany na potrzeby realizacji operacji przygotowanej przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
„Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa Inwestująca w obszary wiejskie”
Materiał Współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Wyzwania

- ✓ **Zmiany klimatyczne niekorzystne dla bilansu wodnego** – na świecie – w Europie – w kraju.
- ✓ **Obserwowane przedłużające się okresy suszy** mające wpływ na produkcję rolniczą.
- ✓ **Zanieczyszczenie wód spowodowane produkcją rolniczą** – ale nie tylko – inne źródła to m.in.:
sptywy powierzchniowe z różnych utwardzonych, nieprzepuszczalnych nawierzchni, jakość i skala oczyszczania ścieków itp.
- ✓ **Konsekwencje ekonomiczne spowodowane brakiem wody.**
- ✓ **Nowe programy i działania na poziomie UE i kraju.**

Pozakomercyjne funkcje rolnictwa

wg Huylenbroeck i wsp.

► Funkcje zielone

związane m.in. z kształtowaniem i ochroną krajobrazu naturalnego i kulturowego, współdziałaniem w utrzymaniu obszarów chronionych, poprawą obiegu materii i energii, wytwarzaniem energii z biomasy, podtrzymywaniem bioróżnorodności.

► Funkcje błękitne

*związane z zarządzaniem zasobami wodnymi,
wytwarzaniem energii wodnej i wiatrowej,
zapobieganiem powodziom, poprawą jakości wód.*

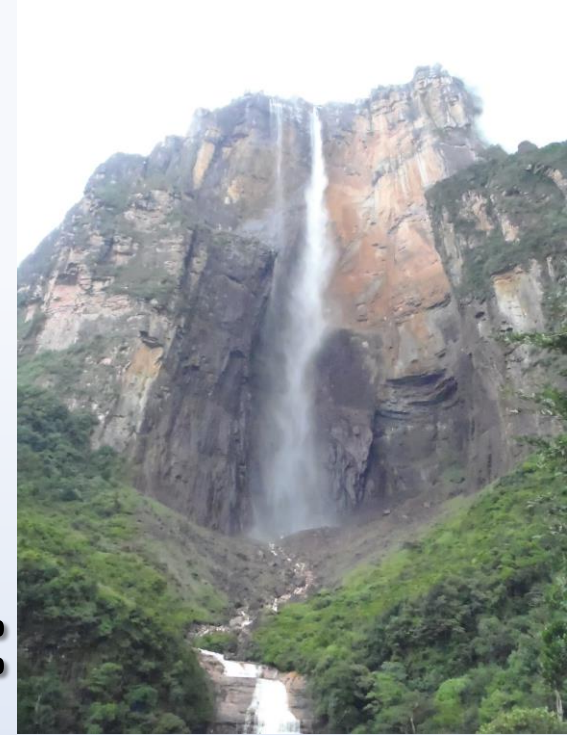
a) Zatrzymać wodę

c) Racjonalnie
gospodarować wodą

***Woda w
środowisku***

b) Zadbać o jakość wody

d) Zapewnić wodę na
potrzeby produkcji
rolniczej

a) Główne zadania małej/mikro retencji:

- *zagospodarowanie wód pochodzących z opadów atmosferycznych*
 - *wzbogacanie zasobów wodnych;*
- *gospodarowanie wodami melioracji szczegółowej;*
- *wzbogacenie krajobrazu w wodę i roślinność*
(stawy wiejskie, oczka śródpolne, obszary wodnobotne, inne rozwiązania ...).

b) Dbłość o jakość wody opadowej

Mała retencja !!!!

woda opadowa

retencja

lokalna infiltracja

odbiornik (woda/grunt)

← **oczyszczanie wstępne**

← **oczyszczanie w gruncie**

c) Racjonalnie gospodarować wodą *czyli jakie?*

d) Zapewnienie wody na potrzeby produkcji rolniczej

w jakiej ilości?

gdzie?

pod jakie uprawy?

jakim kosztem?

pod jakimi warunkami?

z wykorzystaniem jakich systemów i technologii?

Głównym celem funkcjonowania Lokalnego Partnerstwa ds. Wody jest poprawa gospodarki wodnej na terenie powiatu i gmin w powiecie obejmująca:

- a) **aktywizowanie społeczności lokalnych i umacnianie współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami,**
- b) **analizę sytuacji w zakresie zarządzania zasobami wody pod kątem potrzeb rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich,**
- c) **wypracowanie wspólnych rozwiązań na rzecz poprawy szeroko pojętej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz współdecydowanie o tym co dzieje się na danym terenie,**
- d) **opiniowanie i wypracowanie planów inwestycyjnych związanych z wodą pod kątem bezpieczeństwa i potrzeb mieszkańców, jak i zabezpieczenia celów produkcyjnych oraz ochrony środowiska,**
- e) **podejmowanie działań promocyjnych, informacyjnych i edukacyjnych wśród mieszkańców na rzecz racjonalnej gospodarki wodą.**

Obszary (strefy / kierunki) interwencji, ważne w kontekście budowania koncepcji zarządzania wodą

- 1. Ochrona klimatu i troska o środowisko.**
- 2. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody.**
- 3. Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa.**
- 4. Ochrona gleb i upraw.**

Obszar 1.

OCHRONA KLIMATU I TROSKA O ŚRODOWISKO

Cele i działania:

- 1.1. Przeciwdziałanie skutkom gwałtownych zjawisk pogodowych*
- 1.2. Działania w zakresie organizacji prac obejmujących czyszczenie i rekultywację koryt rzek i kanałów*
- 1.3. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery*
- 1.4. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie energetycznym*
- 1.5. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji środowiska*
- 1.6. Redukcja zapotrzebowania na energię*
- 1.7. Zrównoważony rozwój energetyczny*
- 1.8. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu*
- 1.9. Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych*
- 1.10. Utrzymanie odpowiedniego stanu ilościowego i jakościowego (chemicznego) wód podziemnych*

Obszar 2.

RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODY

Cele i działania:

- 2.1. Budowa nowych zbiorników małej retencji oraz działania z zakresu renowacji, odbudowy oraz oczyszczania zbiorników retencyjnych***
- 2.2. Modernizacja, przebudowa istniejących i budowa nowych systemów melioracyjnych***
- 2.3. Budowa zbiorników retencyjnych***
- 2.4. Poprawa warunków wodnych w zlewni***
- 2.5. Modernizacja, oczyszczenie, prace konserwacyjne***
- 2.6. Tworzenie rozwiązań systemowych dotyczących zagospodarowania wód opadowych i roztopowych***
- 2.7. Wdrożenie instrumentów ekonomicznych przyczyniających się do racjonalnego użytkowaniu zasobów wodnych***
- 2.8. Zwiększanie retencji wód w zlewniach***
- 2.9. Zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla potrzeb lokalnej gospodarki***
- 2.10. Utrzymanie i poprawa stanu obiektów osłony przeciwpowodziowej***
- 2.11. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym warunków gospodarowania zasobami wody***

Obszar 3.

ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

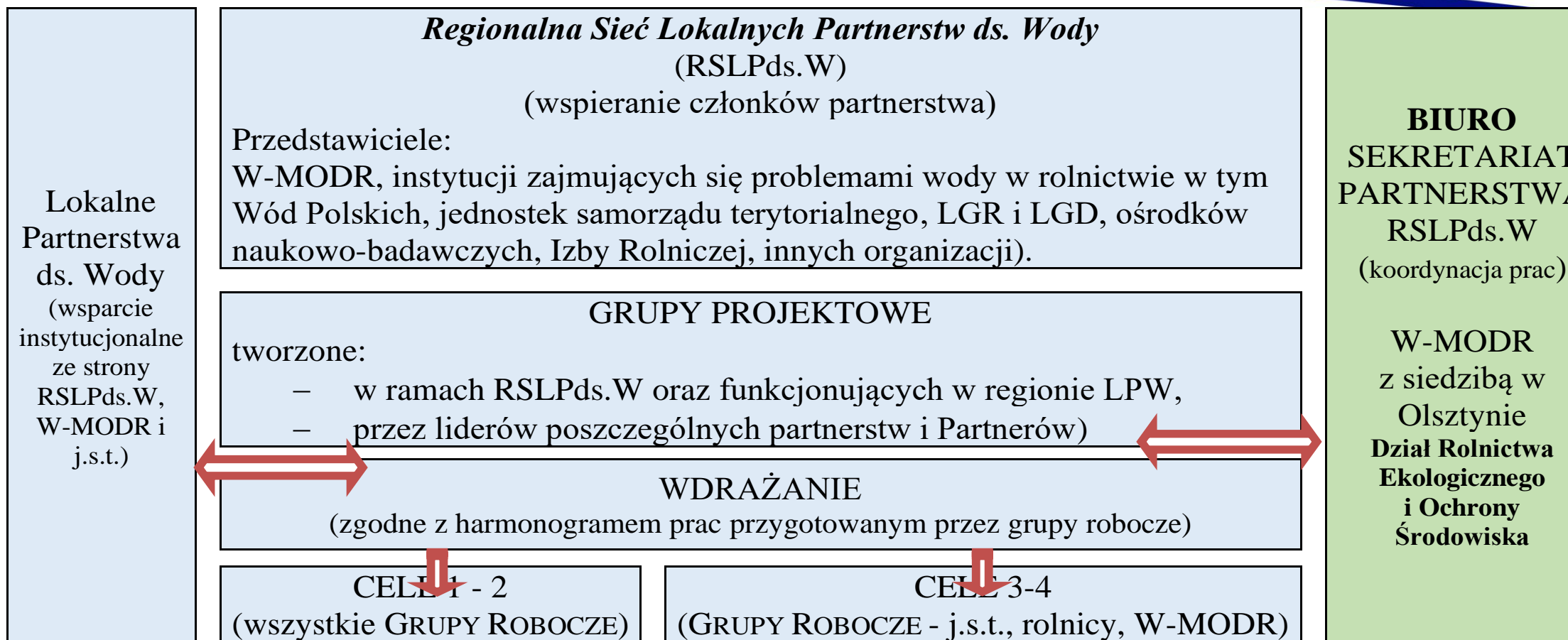
Cele i działania:

- 3.1. Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków*
- 3.2. Zabezpieczenie dostaw wody dla mieszkańców w odpowiedniej ilości i jakości*
- 3.3. Stworzenie warunków do racjonalnego gospodarowanie wodą*
- 3.4. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych*
- 3.5. Opracowanie i wdrożenie systemu monitoringu postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych*

OCHRONA GLEB I UPRAW

Cele i działania:

- 4.1. Przeciwdziałanie skutkom pojawiających się okresów zagrożenia suszą.***
- 4.2. Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania gleby.***
- 4.3. Rekultywacja terenów zdegradowanych i zanieczyszczonych.***

Schemat organizacyjny funkcjonowania LPW w woj. warmińsko-mazurskim